

Veiledning for gravearbeid i friområder og vegskråninger

Ved gravearbeid i friområder eller vegskråninger hvor det skal fylles igjen med jordmasser skal den eksisterende jorden i utgangspunktet bevares. Hensikten med dette er at stedegen vegetasjon skal ha best mulig forutsetninger for likt vokseforhold som før inngrepet og dermed ville kunne vokse tilbake.

Situasjoner hvor den eksisterende jorden ikke skal bevares er steder hvor det vokser uønskede planteslag som for eksempel åkertistel, høymole, kjempebjørnekjeks, lupin, parkslirekne, med flere. Slike planter sprer seg ukontrollert og danner store populasjoner, utkonkurrerer stedegen vegetasjon og endrer jordstrukturen. Området som skal graves må befares på forhånd i planleggingsprosessen. Påfyll av ny jord skal være fri for flerårig ugras.

Toppjord

Jordlaget deles her inn i toppjord og undergrunnsjord. I områder hvor det skal graves dypt må jordlagene oppbevares hver for seg, og tilbakefylles i riktig rekkefølge for at vekstene skal trives. En praktisk løsning er å ha toppjorden kjørt bort på et nærliggende midlertidig deponi, mens undergrunnsjorden legges inntil grøften som fylles i først.

Dybde på toppmasse varierer fra sted til sted. Der hvor det er dyp jord kan 20-40 cm tas av til toppmasse, og nok undergrunnsjord som trengs til å fylle opp mellom toppmassen og prosjektets masse tilhørende anleggselementene. Undergrunnsjord som er til overs skal kjøres bort.

Det er i de 10 øverste cm hvor jorden er mest aktiv. På steder med tynn jord, fjell i dagen eller nyetablerte skråninger kan det være nødvendig å ta av et dypere lag som toppjord for å få dekket over hele området. Det er viktigere med toppjord overalt enn mye enkelte steder.

Lagring av masser

Frø, plantedeler og mikrobiologisk aktivitet i toppmassene kan ødelegges om massene lagres feil. Deponiet bør lagres løst og i lavere ranker med god drenering og lufttilgang. Det skal ikke legges i kløfter eller nedsynkinger hvor massene lett blir vannmettet over lengre perioder. Lagringstiden bør være kortest mulig.

Kommunens eiendommer skal ikke benyttes som deponiplass om ikke annet er avtalt.